

Judecător Constantina-Monica TURCU

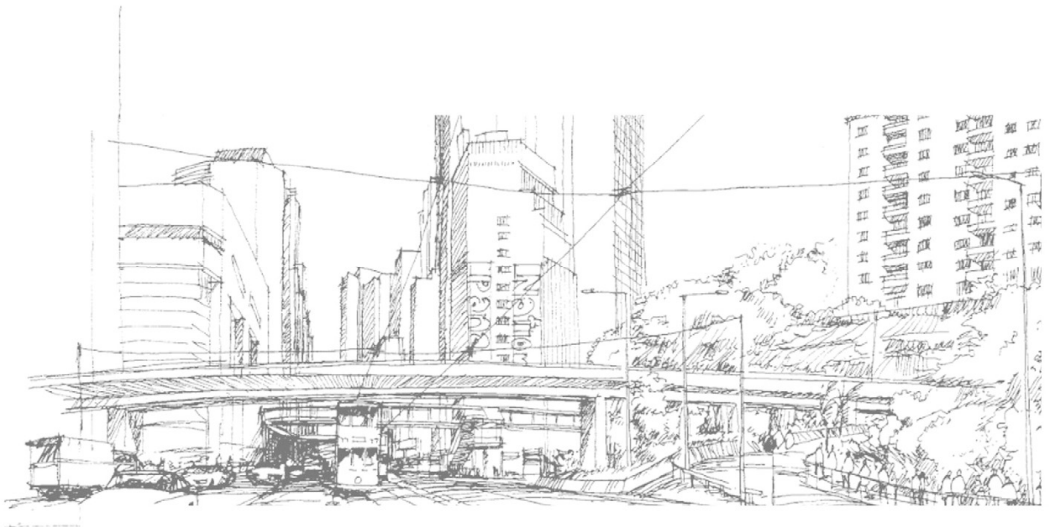
LEGEA NR. 554/2004 A CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV

Jurisprudență relevantă

Judecător Constantina-Monica TURCU

LEGEA NR. 554/2004 A CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV

Jurisprudență relevantă

Universul Juridic
București
- 2024 -

SUBIECTELE DE SESIZARE A INSTANȚEI

1. Calitatea procesuală activă a persoanei care a formulat la Agenția Națională de Integritate o sesizare pentru a solicita anularea raportului emis în soluționarea sesizării. Condiția privind justificarea unui interes legitim privat

Deși Legea nr. 176/2010 recunoaște dreptul oricărei persoane de a formula o sesizare la Agenția Națională de Integritate, operând astfel o prezumție legală asupra îndeplinirii condiției interesului și a calității de a acționa, totuși legiuitorul a limitat exercitarea dreptului la acțiune la declanșarea verificărilor și soluționarea efectivă a petiției/sesizării, ulterior titularului sesizării nefiindu-i recunoscut un drept de a continua demersul său, prin atacarea raportului emis de Agenția Națională de Integritate cu acțiune în anulare.

Așadar, în justificarea calității procesuale active pentru introducerea acțiunii în anulare, titularul sesizării nu se mai poate prevala de dispozițiile art. 12 din Legea nr. 176/2010, care îi recunosc un drept inițial de sesizare, fiind evident că o astfel de interpretare nu corespunde scopului normei.

Însă, pentru a i se recunoaște dreptul la acțiune în anularea raportului, titularul sesizării poate să dovedească lezarea intereselor sale private sau ale drepturilor sale, în condițiile Legii nr. 554/2004.

În cazul în care reclamantul nu justifică un interes legitim privat pentru a acționa, acesta nu îndeplinește condiția privind calitatea procesuală activă.

 ICCJ, s. cont. adm. fisc., dec. civ. nr. 5374 din 15 noiembrie 2023

Sursa: site-ul ICCJ

Prin cererea înregistrată la data de 2.04.2021 pe rolul Curții de Apel București, reclamantul A, prin președinte B, a solicitat, în contradictoriu cu pârții Agenția Națională de Integritate și C, obligarea Agenției Naționale de Integritate la comunicarea raportului de evaluare din data de 18.01.2021, prin care s-a dispus clasarea lucrării referitoare la C, privind regimul juridic al conflictului de interese în materie administrativă; obligarea Agenției Naționale de Integritate la comunicarea sesizării către parchet privind încălcarea de către C a regimului juridic al conflictului de interese penal, anularea concluziei raportului de evaluare din data de 18.01.2021 privind clasarea plângerii privind încălcarea de către C a regimului juridic al conflictului de interese în materie administrativă și obligarea Agenției Naționale de Integritate la soluționarea motivată a sesizării reclamantului privind încălcarea de către C a regimului juridic al conflictului de interese în materie administrativă, obligarea Agenției Naționale de Integritate la plata cheltuielilor de judecată ocazionate cu soluționarea cauzei.

Prin încheierea din 10 decembrie 2021, Curtea de Apel București, secția a IX-a, contencios administrativ și fiscal, a respins, ca neîntemeiate, excepția inadmisibilității contestației, excepția lipsei calității procesuale active și excepția lipsei de interes, invocate de pârâta Agenția Națională de Integritate.

Ulterior, prin sentința civilă nr. 583 din 18 martie 2022, Curtea de Apel București, secția a IX-a, contencios administrativ și fiscal, a respins acțiunea privind pe reclamantul A, prin președinte B, în contradictoriu cu pârâții Agenția Națională de Integritate și C, ca neîntemeiată, obligând reclamantul la plata către pârâțul C a cheltuielilor de judecată în sumă de 5.000 RON.

Pârâta Agenția Națională de Integritate a declarat recurs împotriva încheierii din 10 decembrie 2021 și, în subsidiar, împotriva considerentelor sentinței civile nr. 583 din 18 martie 2022 și, în temeiul dispozițiilor art. 488 alin. (1) pct. 8 C. pr. civ., a solicitat casarea în tot a încheierii și, în rejudicare, în principal, admiterea excepției inadmisibilității acțiunii, iar, în subsidiar, admiterea excepției lipsei de interes și a lipsei calității procesuale active, invocate în fața instanței de fond.

În subsidiar, s-au solicitat admiterea recursului declarat împotriva considerentelor sentinței, înlăturarea și înlocuirea acestora cu propriile considerente, menținând dispozitivul hotărârii conform art. 461 C. pr. civ.

Deși au fost legal citați, intimatul-reclamant A, prin președinte B, și intimatul-pârât C nu au depus întâmpinare și nu au formulat apărări în cauză.

Examinând hotărârile atacate prin prisma criticilor formulate și a dispozițiilor legale incidente, Înalta Curte a constatat că se impune, cu prioritate, verificarea legalității măsurilor dispuse de instanța de fond prin încheierea interlocutorie din data de 10.12.2021, prin care aceasta s-a pronunțat asupra unor excepții cu caracter peremptoriu/dirimant, privind inadmisibilitatea acțiunii, lipsa calității procesuale active a reclamantului Sindicatul și lipsa de interes a acestuia în promovarea cererii de chemare în judecată. O astfel de cercetare prioritară a criticilor de nelegalitate privind încheierea de ședință din 10.12.2021 este justificată, deoarece, în eventualitatea casării și, în rejudicare, a admiterii uneia din cele trei excepții, analiza legalității soluției asupra fondului cauzei devine inutilă.

Totodată, Înalta Curte a observat, prin raportare la argumentele privind inexistența unui drept al reclamantului recunoscut de art. 1 din Legea nr. 554/2004 de a formula acțiune în justiție, pe motiv că acesta nu justifică o vătămare, invocate de recurenta-pârâtă Agenția Națională de Integritate în susținerea excepției inadmisibilității, că acestea au mai degrabă legătură cu calitatea procesuală activă a reclamantului, iar nu cu inadmisibilitatea cererii, astfel că se impune a fi analizată cu prioritate soluția instanței de fond de respingere a excepției lipsei calității procesuale active, urmând ca abia mai apoi, în ipoteza menținerii, să se procedeze la verificarea naturii juridice a actului contestat și, implicit, a admisibilității acțiunii în anulare.

De asemenea, în analiza soluției asupra excepției lipsei calității procesuale active a reclamantului Sindicatul, Înalta Curte a procedat inclusiv la verificarea aspectelor invocate în recurs, în legătură cu lipsa unui interes al acestuia în demararea litigiului, dat fiind că, în contencios administrativ, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (1) și (2) și art. 8 alin. (1) și (1¹), de cele mai multe ori condițiile de formulare a cererii în justiție privind calitatea

procesuală și interesul părții de a acționa se întrepătrund, impunându-se analiza lor împreună, în cadrul verificărilor referitoare la calitatea procesuală activă.

Având, așadar, de analizat, cu prioritate, legalitatea soluției de respingere a excepției lipsei calității procesuale active a reclamantului Sindicatul, Înalta Curte a observat mai întâi dispozițiile normei speciale aplicabile litigiului de față, mai exact prevederile art. 22 al Legii nr. 176/2010.

Se constată că norma specială nu recunoaște, în mod explicit, persoanei investite cu dreptul de a sesiza Agenția Națională de Integritate, în vederea cercetării conflictului de interese, dreptul de a continua demersul, prin formularea unei acțiuni în anularea raportului prin care se constată inexistența conflictului.

Pe de altă parte însă, norma cu caracter special nici nu conține interdicții exprese cu privire la dreptul titularului sesizării de a formula acțiune în justiție.

Or, în lipsa unei interdicții în norma specială, aceasta se va completa cu norma generală, care, în materia contenciosului administrativ, este reprezentată de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Așadar, chiar dacă în temeiul Legii nr. 176/2010 intimatului-reclamant A nu i se recunoaște calitate procesuală activă în scopul formulării acțiunii în anulare, pentru verificarea acestei calități va fi necesară analiza îndeplinirii condițiilor din Legea nr. 554/2004, care permit terților atacarea în justiție a actelor emanând de la autorități/instituții publice apreciate de aceștia ca având caracter vătămător.

O astfel de analiză deși a fost avută în vedere de instanța de fond, cu ocazia verificării calității procesuale active a reclamantului, soluția pronunțată în final a fost adoptată însă cu greșita interpretare și aplicare a prevederilor art. 1 alin. (2) și art. 8 alin. (1) și (1¹) din Legea nr. 554/2004, precum și a Legii nr. 62/2011 a dialogului social.

În interpretarea dispozițiilor legale enunțate, s-a pronunțat la data de 2.03.2020 Înalta Curte de Casație și Justiție, completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin Decizia nr. 8/2020 reținând următoarele: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) lit. a), r) și s) și art. 8 alin. (1¹) și (1²) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că: În vederea exercitării controlului de legalitate asupra actelor administrative la cererea asociațiilor, în calitate de organisme sociale interesate, invocarea interesului legitim public trebuie să fie subsidiară invocării unui interes legitim privat, acesta din urmă decurgând din legătura directă dintre actul administrativ supus controlului de legalitate și scopul direct și obiectivele asociației, potrivit statutului”.

Având în vedere aceste dispoziții legale, precum și dezlegările obligatorii ale ICCJ anterior enunțate, se va concluziona în sensul că, potrivit Legii contenciosului administrativ, dețin calitate procesuală activă și pot formula acțiune în anulare cei vătămăți în mod direct printr-un act administrativ emanând de la o autoritate/instituție publică sau asimilate acestora, acțiunile formulate de organismele social interesate în protejarea interesului public rămânând, la rândul lor, în sfera contenciosului subiectiv, aceste organisme fiind chemate să justifice cu prioritate existența interesului legitim privat, „decurgând din legătura directă dintre actul administrativ supus controlului de legalitate și scopul direct și